

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10836153
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/8702 GK 90 7/9343 GK 103
7/13972 GK 6 7/13974 GK 6
7/14092 GK 9 7/14203 GK 10
7/14359 GK 11 7/14360 GK 11

30 Ekim 2024

7/14507 GK 11 7/14990 GK 11
7/15269 GK 12 7/15270 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ULUSOY
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN CEYLAN AKÇA CUPOLO'NUN
TBMM 7/14359 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

15 Temmuz 2024 tarihinde kamuoyuna yansıyan bilgilere göre; TOKİ, ‘Deprem Bölgesi Acil Yatırımları’ başlığı altında Diyarbakır Bağlar ’daki altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatı işinin ihalesini pazarlık usulünden 2 milyar 75 milyon TL’ye AKP’li eski Bayındırlık ve İskân Bakanı Zeki Ergezen’in kardeşlerinin şirketi ENSA’ya vermiştir. T24’te yayınlanan haberin detaylarında “TOKİ, “Deprem Bölgesi Acil Yatırımları ” adı altında Diyarbakır Bağlar ’daki altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatı işi için ihale ilanına çıktı. Kamu İhale Kanunu’nun 21b maddesiyle pazarlık usulünden yapılan ihale en düşük teklifi veren, AKP’li eski Bayındırlık ve İskân Bakanı Zeki Ergezen’in kardeşlerinin şirketi ENSA Yapı ve İnşaat’a verildi. İhalenin bedeli ise 2 milyar 75 milyon TL olarak açıklandı. Eski Bayındırlık ve İskân Bakanı Zeki Ergezen ’in kardeşleri Ömer Faruk Ergezen, Ali Haydar Ergezen ’e ait ENSA Yapı ve İnşaat, devletten pek çok inşaat ihalesi aldı. Bunların başında İzmir Alsancak Stadı, Aliğa Cezaevi, Batman Adalet Sarayı, İstanbul Kayabaşı ’nda toplu konut inşaatları, Hatay Cezaevi geliyor. Aliğa Cezaevi ihalesini “davetli” ihale yöntemi ile alan ENSA Yapı, işi 124 milyon 444 bin TL ’ye üstlenmişte denmektedir.

Bu bağlamda:

1-Diyarbakır Bağlar’ daki altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatı işinin ihalesinin Kamu İhale Kanunu’nun 21b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile yapılmasının gerekçesi nedir? Bu projede aciliyet arz eden hususlar nelerdir?

2-İhaleye kaç şirket davet edilmiştir ve bu şirketler hangi kriterlere göre belirlenmiştir? İhalede başka teklifler verilmiş midir? Verildiyse en düşük ve en yüksek teklifler nelerdir?

3-İhalenin ENSA Yapı ve İnşaat’a verilmesinde, şirketin AKP’li eski Bayındırlık ve İskan Bakanı Zeki Ergezen’in kardeşlerine ait olmasının etkisi olup olmadığına dair bir araştırma yapılmış mıdır? Bu konuda herhangi bir çıkar çatışması olup olmadığı nasıl değerlendirilmiştir?

4-ENSA Yapı ve İnşaat’ın geçmişte aldığı diğer kamu ihaleleri hangi yöntemlerle gerçekleştirilmiştir? Bu ihalelerin detayları nelerdir ve bu projelerin tamamlanma sürecinde herhangi bir aksama veya yolsuzluk iddiası yaşanmış mıdır?

5-Deprem Bölgesi Acil Yatırımları kapsamında başka hangi projeler planlanmaktadır ve bu projeler için hangi ihale yöntemleri kullanılacaktır?

CEVAP

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tüm ihalelerini yürürlükte olan yasalar ve ikincil mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Ayrıca ihalelerde; 4734 sayılı Kanunun “Temel İlkeler” başlıklı 5. maddesinde belirtilen “saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri” özellikle gözetilmektedir. Yapılan ihalelerde ekonomik açıdan en avantajlı teklif, geçerli tekliflerden en düşük fiyat esasına göre belirlenmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10. maddesinde "ekonomik ve mali yeterliğin belirlenmesi" ve "mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi" şeklinde iki genel başlık olarak belirlenmiştir. İhalelerimize katılan tüm istekli firmalar anılan kriterler çerçevesinde değerlendirilerek belirlenmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, idarelerin ihale esnasında ve sonrasında yapması gerekenleri 36, 37, 38 ve 40. maddelerde açıklamaktadır. Teklifler 36. madde çerçevesinde açılmakta olup, ekonomik açıdan en avantajlı teklif 37. ve 38. maddeler çerçevesinde belirlenerek, 40. maddeye istinaden ihaleler karara bağlanmaktadır. Yapılan ihalelerde ekonomik açıdan en avantajlı teklif, geçerli tekliflerden en düşük fiyat esasına göre belirlenmektedir. Bir başka ifadeyle, geçerli teklifler belirlendikten sonra en düşük fiyat teklif eden istekliye ihale edilmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca 28.05.2024 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen "Diyarbakır İli Bağlar İlçesi Karacadağ Mevkii 2. Bölge 4. Etap 924 Adet Konut İnşaatı İle Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi İşi" ihalesi Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle Diyarbakır İlinde hasar gören konutların hak sahipleri için AFAD tarafından TOKİ protokolleri kapsamında ihalesi gerçekleştirilmiştir. Yaşanan deprem afeti nedeniyle ve Genel Hayata Etkililik Oluru alınan yerlerde Bakanlığımızca belirlenen proje alanlarında 7269 sayılı Kanun kapsamında AFAD ile TOKİ arasında yapılacak protokol kapsamında ivedilikle konut, işyerleri vs. inşaatlarına en kısa sürede başlanması gerekmekte olup, afet bölgesinde hayatın süratli bir şekilde normale dönmesi, hızlı bir şekilde barınma ihtiyaçlarının kalıcı olarak sağlanmasının temini ve vatandaşlarımızın mağduriyetinin acil giderilmesi zarureti doğmuştur.

Bu kapsamda; afetzedelerin fen ve sanat kurallarına uygun, teknik standartları sağlayan, depreme dayanıklı konutlarda sağlıklı ve güvenli bir şekilde yaşamlarını idame edebilmeleri, afet bölgesinde hayatın süratli bir şekilde normale dönmesi ve hızlı bir şekilde barınma ihtiyaçlarının kalıcı olarak sağlanarak bölgede tekrar genel hayatın etkinliğinin sağlanması için konut, işyerleri vs. inşaatlarına en kısa sürede başlanması gerekmekte olup, ihalelerin de ivedilikle yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu doğrultuda söz konusu işin ihalesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun "Pazarlık Usulü" başlıklı pazarlık usulü ile ihale yapılabilecek durumların belirtildiği 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyenveyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması." hükmüne göre ihalenin; pazarlık usulü ile gerçekleştirilmesi ön görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununda pazarlık usulü ile ihalesi yapılacak işlerde en az 3 (üç) istekli firmadan teklif alınması öngörülmüşken, İdaremizce yapılan mezkûr ihalede rekabeti en üst seviyeye çıkarmak için "iştiğal alanlarında uzman, iş programını aksatmadan hızlı iş yapma kabiliyetine sahip, bölge şartlarında iş yapma kabiliyetine sahip yerel firmalar ile idaremizde büyük ölçekte proje tamamlamış, projelerin belirlenen niteliklerine göre ve zamanında iş tamamlama potansiyeline ve deneyimine, mesleki-teknik ile ekonomik ve mali yeterliliğe sahip" 10 istekli firma davet edilmiştir. İhaleye teklif sunan istekli firmaların teklifleri Kamu İhale Kanunun 36.,37. ve 38. maddeleri çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde geçerli en düşük fiyat teklif eden istekliye işler ihale edilmiş, rekabet koşulları en üst düzeyde sağlanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 10. maddesinin 4 fıkrasında, "ihale dışı bırakılacak olanlar" ile yine aynı Kanunun "İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 11. maddesinde ihaleye katılamayacaklar açıkça belirtilmiş olup, bu maddeler kapsamındaki istekliler ihaleye girmeleri halinde teklifleri geçersiz sayılmakta ve ihale dışı bırakılmaktadırlar. Bu madde kapsamında bulunmayan tüm istekliler ise ihalelere katılabilmektedir. Davet edilen firmaların ve ortaklarının ihaleye katılım ve sözleşme imzalanmasında taşıması gerekli şartlar Kanunda belirtilmiştir.

Kanunun 10 ve 11. maddesinde belirtilen bu şartlara göre ihaleye katılım gerçekleştirilmektedir.

İdarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde kullanılacak ihale usulleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun "Uygulanacak ihale usulleri" başlıklı 18 inci maddesinde düzenlenmiş olup anılan düzenlemeler doğrultusunda ihale usulleri belirlenmektedir. Bu kapsamda söz konusu firma İdaremizce 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ve yine aynı Kanunun 21/b maddesine göre pazarlık usulü yapılan ihalelerin bazılarına katılmış, katıldığı ihalelerde teklifinin en düşük olması nedeniyle kanun gereği ihale üzerinde kalmıştır. Ayrıca belirtilen firma İdaremiz nezdinde yapmış olduğu işleri, İdaremizle imzalamış olduğu yapım sözleşmesi hükümleri kapsamında sorunsuz olarak tamamlamış durumdadır.